

Asia: VN/3799/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Turun hallinto-oikeus kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi ja lausuu seuraavaa:

Lakiehdotuksessa esitetään muutettavaksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain 12 §:ää siten, että pykälän 1 momenttiin lisätään uusi 2 kohta, jonka mukaan kyseisen lain 6, 6 a, 7, 7 a, 8, 8 a, 9, 9 a tai 10 §:ssä säädetyllä perusteella myönnetty oleskelulupa on peruutettava tai jätettävä uusimatta, jos opiskelija on turvautunut toimeentulotukeen oleskeluluvan voimassaoloaikana.

Hallinto-oikeus toteaa, että lakiehdotuksen sanamuoto ”on peruutettava tai jätettävä uusimatta” on ehdoton. Kuitenkin hallituksen esitysluonnoksessa on 12 §:ää koskeissa säännöskohtaisissa perusteluissa tuotu esille, ettei kyseistä 12 §:n 1 momentin 2 kohtaa ole tarkoitettu ehdottomaksi, vaan oleskelulupa voidaan jättää peruuttamatta tai jatko-oleskelulupa myöntää toimeentulotukeen turvautumisesta huolimatta tilanteissa, joissa toimeentulotukea olisi myönnetty esimerkiksi lapsen sairauden hoitamisesta syntyneiden yllättävien kulujen seurauksena.

Hallinto-oikeus toteaa, että ehdotetussa lain sanamuodossa ja perusteluissa on tältä osin ristiriitaa. Mikäli tarkoituksena on, että oleskeluluvan peruuttamiseen tai jatko-oleskeluluvan myöntämiseen toimeentulotukeen turvautumisesta huolimatta liittyy harkintavaltaa, tulisi tämä ilmetä lain sanamuodosta, eikä vain lain perusteluista.

Samoin ehdotetun lakimuutoksen voimaantulosäännöksen mukaan ”Oleskelulupaa ei saa peruuttaa eikä uutta oleskelulupaa jättää myöntämättä yksin sillä perusteella, että opiskelija on tilapäisesti turvautunut toimeentulotukeen ulkomaalaislain 39 §:n 3 momentin tarkoittamalla tavalla ennen tämän lain voimaantuloa.” Hallituksen esitysluonnoksessa on voimaantuloa koskevassa kohdassa 7 kuitenkin todettu laajemmin, että toimeentulotukeen turvautumisena lain voimaantulon jälkeen ei kuitenkaan pidettäisi tilannetta, jossa toimeentulotukipäätös on tehty ennen lain voimaantuloa, mutta se vaikuttaisi vielä lain voimaantulon jälkeen.

Hallinto-oikeus toteaa, että selvyyden vuoksi ehdotetun lakimuutoksen voimaantulosäännökseen olisi syytä lisätä lakiehdotuksen perusteluihin kirjattu siitä, että toimeentulotukeen turvautumisena lain voimaantulon jälkeen ei kuitenkaan pidettäisi tilannetta, jossa toimeentulotukipäätös on tehty ennen lain voimaantuloa, mutta se vaikuttaisi vielä lain voimaantulon jälkeen.

Hallinto-oikeus kiinnittää myös huomiota siihen, että viime aikoina on tehty ja vielä esitetty tehtäväksi useita muutoksia ulkomaalaislainsäädäntöön. Näillä muutoksilla on vaikutusta hallinto-oikeuksien työmäärään ja on tärkeää, että hallinto-oikeuksien riittävästä resurssoinnista huolehditaan.

Lausunnon on valmistellut hallinto-oikeustuomari Sofia Laaksonen.

Kaijanen Seija
Turun hallinto-oikeus